

จาก 'เอลนีโญแฝง' สู่มหิทธิเตอดถาวร เตือนไทยรับ 3 มหิทธิใหญ่ปลายปี 2569 ถึง 2570

10 ก.ค. 2026

KEY POINTS

- รศ.ดร.เสรี ศุภราทิตย์ เตือนว่าประเทศไทยและโลกกำลังเข้าสู่สภาวะ “โลกเดือดถาวร” โดยช่วงปลายปี 2569 ถึง 2570 จะเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่อุณหภูมิจะร้อนขึ้นอย่างถาวร
- ไทยจะเผชิญ 3 มหิทธิใหญ่ ได้แก่ 1. ความร้อนสุดขั้วที่อากาศจะร้อนผิดปกติแม้ในฤดูฝน มหิทธิที่ 2 คือความไม่มั่นคงด้านน้ำจากน้ำในเขื่อนระเหยเร็วและฝนตกไม่สม่ำเสมอ และ 3. ผลกระทบต่อระบบนิเวศและการเกษตร เช่น ปะการังฟอกขาว และพืชผลเสียหาย

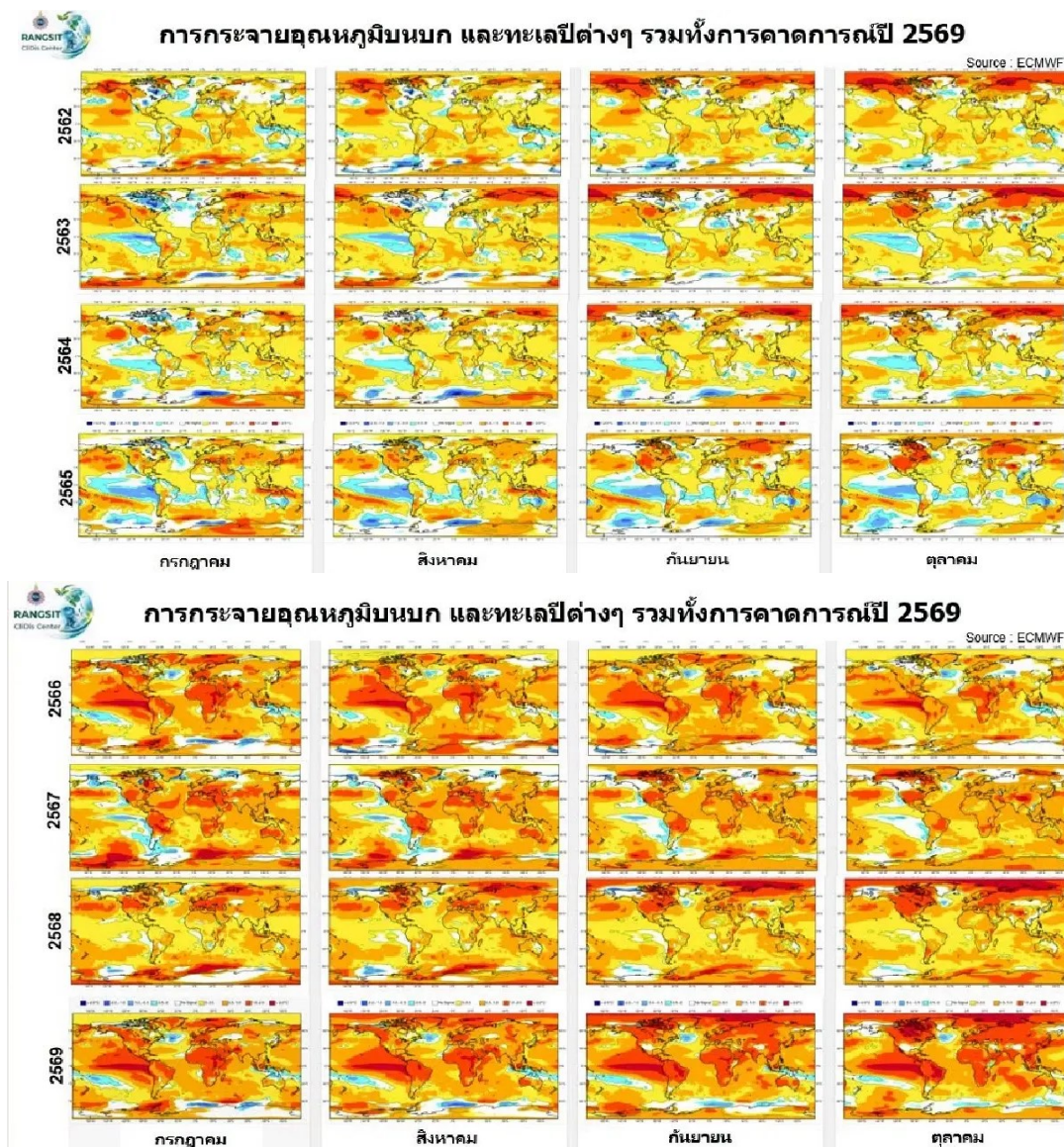
โลกกำลังส่งสัญญาณเตือนครั้งใหม่ว่า มหิทธิการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ก้าวเข้าสู่ช่วงที่รุนแรงกว่าเดิม และประเทศไทยอาจเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับผลกระทบอย่างชัดเจน ทั้งจากคลื่นความร้อนที่รุนแรงขึ้น ความผันผวนของทรัพยากรน้ำ และผลกระทบต่อระบบนิเวศและภาคเกษตรกรรม

“รศ.ดร.เสรี ศุภราทิตย์” ผู้อำนวยการศูนย์เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ มหาวิทยาลัยรังสิต และผู้เชี่ยวชาญคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (IPCC) เปิดเผยข้อมูลการติดตามสภาพอากาศอย่างต่อเนื่องจากแบบจำลองการกระจายอุณหภูมิผิวพื้น (ECMWF) ยืนยันว่าประเทศไทยและโลกกำลังก้าวเข้าสู่สภาวะ “โลกเดือดที่รุนแรงขึ้นอย่างก้าวกระโดด” โดยคาดการณ์ว่าในช่วงปลายปี 2569 ต่อเนื่องถึงปี 2570 จะเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญสู่สภาวะฐานอุณหภูมิใหม่ที่ร้อนขึ้นอย่างถาวร

วิกฤติโลกเดือด จุดเปลี่ยนสู่ความรุนแรง (2562-2569)

จากการวิเคราะห์แผนที่อุณหภูมิย้อนหลังตั้งแต่ปี 2562 พบว่าในช่วงปี 2562-2565 โลกอยู่ในยุคชะลอตัวชั่วคราวเนื่องจากสภาวะลานีญาแฝงในมหาสมุทรแปซิฟิก ส่งผลให้ประเทศไทยยังมีปริมาณฝนดีและอากาศไม่ร้อนจัด อย่างไรก็ตาม ช่วงปี 2566-2568 ถือเป็น “จุดเปลี่ยนฉบับพลัน” ที่อุณหภูมิสูงกว่าปกติถึง +1.0 ถึง +2.0 องศาเซลเซียส เปลี่ยนแผนที่โลกให้กลายเป็นสีส้มและแดงเข้มอย่างรวดเร็ว

ข้อมูลการคาดการณ์ระบุว่า ในช่วงปลายปี 2569 ถึง 2570 จะปรากฏสัญญาณเตือนภัยขั้นสูงสุด โดยพื้นที่สีแดงเข้มและน้ำตาลหนาแน่นจะปกคลุมเกือบทั่วโลก รวมถึงเหนือน่านน้ำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นการยืนยันถึง “สภาวะฐานอุณหภูมิใหม่” (New Climate Normal) ที่รุนแรงกว่าในอดีต

3 มิติผลกระทบหลักต่อประเทศไทย

สภาวะอากาศสุดขั้วในช่วงปลายปี 2569 ถึงปี 2570 จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านน้ำและเศรษฐกิจฐานรากใน 3 มิติสำคัญ ได้แก่

- **ความร้อนสุดขั้ว:** พื้นที่เกือบทั้งหมดของประเทศไทยจะถูกปกคลุมด้วยเจดสีแดง - แดงเข้ม อากาศจะร้อนอบอ้าวผิดปกติแม้ในช่วงฤดูฝนหรือปลายฝนต้นหนาว และดัชนีความร้อน จะพุ่งสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- **วิกฤติความไม่มั่นคงด้านน้ำ:** อุณหภูมิที่ร้อนจัดจะเร่งอัตราการระเหยของน้ำในเขื่อนหลัก ขณะที่วังจรงฝนจะมีความผันผวนสูง เกิดสภาวะฝนทิ้งช่วงสลับกับฝนตกหนักกระจุกตัว ทำให้การบริหารจัดการน้ำทำได้ยากขึ้น
- **ระบบนิเวศและเกษตรกรรม:** สัญญาณสีแดงเข้มในอ่าวไทยและอันดามันบ่งชี้ถึงความเสี่ยงต่อปะการังฟอกขาวที่รุนแรง ขณะที่ภาคเกษตรกรรมเสี่ยงเผชิญกับความเครียดจากความร้อน และต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการขาดแคลนน้ำ

3 มิติผลกระทบหลักต่อประเทศไทยในปลายปี 2569-2570

"ความท้าทายจากสภาพอากาศสุดขั้ว ที่กระทบต่อความมั่นคงด้านน้ำและเศรษฐกิจฐานราก"

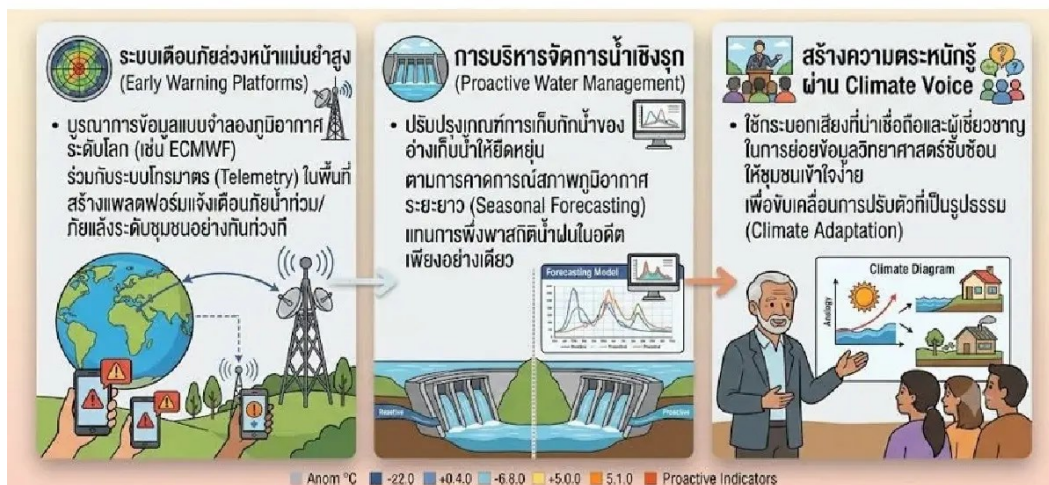
ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์และการปรับตัว

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถรับมือกับวิกฤติดังกล่าวได้ "รศ.ดร.เสรี" ได้เสนอแนวทางปรับตัวระดับชุมชนโดยเปลี่ยนผ่านจากการตั้งรับ สู่การบริหารจัดการความเสี่ยงเชิงรุก ผ่าน 3 กลไกหลัก คือ

- ระบบเตือนภัยล่วงหน้าที่เหมาะสม: บูรณาการข้อมูลแบบจำลองภูมิอากาศระดับโลก ร่วมกับระบบโทรมาตรในพื้นที่เพื่อแจ้งเตือนภัยน้ำท่วมและภัยแล้งระดับชุมชนอย่างทันท่วงที

- การจัดการน้ำเชิงรุก: ปรับปรุงเกณฑ์การกักเก็บน้ำของอ่างเก็บน้ำให้มีความยืดหยุ่นตามการคาดการณ์สภาพภูมิอากาศระยะยาว แทนการพึ่งพาสถิติน้ำฝนในอดีตเพียงอย่างเดียว
- สร้างความตระหนักรู้ผ่าน Climate Voice: ใช้ผู้เชี่ยวชาญและกระบอกเสียงที่น่าเชื่อถือในการย่อยข้อมูลวิทยาศาสตร์ที่ซับซ้อนให้ชุมชนเข้าใจง่าย เพื่อขับเคลื่อนการปรับตัวที่เป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ และการปรับตัวระดับชุมชน
"เปลี่ยนผ่านจากการตั้งรับ (Reactive) สู่การบริหารจัดการความเสี่ยงเชิงรุก (Proactive)"

ความท้าทายจากสภาพอากาศสุดขั้วนี้ไม่ใช่เรื่องไกลตัวอีกต่อไป และต้องอาศัยความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมทุกภาคส่วนเพื่อลดความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้

ที่มา : กรุงเทพธุรกิจ <https://www.bangkokbiznews.com/sustainability/environment/1242578>